

szempontból releváns kategóriák szerint mutatok be. Végül az adatokból levonható lovári mondattani sajátosságokat tárgyalom majd.

Zágorhidi-Czigány Domonkos (ELTE Eötvös József Collegium)

Az etika önállóságáról – metafizikai megfontolások a kortárs analitikus szabad akart-vita kapcsán

A kortárs analitikus metaetikában a szabad akarat és a morális felelősség kapcsán zajló vita több helyütt is olyan tendenciákat mutat – nyíltan vagy rejtve –, melyek értelmében a vitatott jelenségek jó részét a filozófia más diszciplínáinak kellene kezelnie, vagy egyenesen más tudomány területére utalná át a problémákat. Mindeközben a filozófiai nézetkülönbségek elemzése is könnyen vezethet szkeptikus állásponthez – komoly érvek szólnak amellett, hogy semmilyen filozófiai nézett sem tartható, bármilyen álláspontra helyezkedjünk is egy vitában, konzisztensen úgysem tudunk érvelni mellette. Előadásomban amellett érvelek, hogy ezek a kételyek az etikát – természetéből fakadóan: szoros kapcsolatban áll mindennapi gyakorlatainkkal – nem érintik, ráadásul vannak független érveink is etikai nézeteink megtartása mellett.

Ezekből a belátásokból pedig olyan megfontolásokhoz juthatunk, melyek segítségével az első problémára is választ adhatunk. Azaz jó okunk lesz az etikai problémákat továbbra is a saját területükön kezelni, s az etikát saját jogán művelnünk. Ezeket a nézeteket a kortárs metaetikán belül, meglátásom szerint, a revizionista állásponttal lehet a legjobban összekapcsolni – vagyis úgy gondolom, az etikai fogalmaink újragondolása és az etika önállóságának védelmezése bizonyos értelemben együtt járnak.

Császár Andrea (PTE Kerényi Károly Szakkollégium)

A szabadság kérdése Hannah Arendt filozófiájában

„Mi a szabadság?” – ezt a kérdést teszi fel Hannah Arendt a *Múlt és jövő között. Nyolc gyakorlat a politikai gondolkodás terén* című, elsőként 1961-ben kiadott írásának negyedik fejezetének címében, melynek megválaszolását először reménytelen vállalkozásnak minősíti. Az 1967-ben keletkezett, *Freedom to be free* (A szabadság, hogy szabadok legyünk) esszéjében ugyanakkor már a tartós emberi szabadság megalapozására tett kísérletet. Az Arendt által használt szabadság kifejezés mindig a nyilvánosságban megvalósuló, politikai szabadságra vonatkozik, ahol is arra mint az ember belső képességére tekint és mint politikai realitásra, mely azonos az emberek közötti mozgástérrel, nem velünk született, hanem az emberek közötti kapcsolatrendszerrel jelöli. A szabadság az emberi diverzitás és együttélés mesterséges intézménye, melyhez elengedhetetlen a politika mint a szabad közösségi élet szférája. Arendt számára ugyanakkor a kezdet (natalitás) az ember legfőbb képessége; mely politikailag az ember szabadságával azonos. Előadásomban ennek az összetett politikai szabadságfogalomnak a vizsgálatára